

[Kristen Amby.]

af 1933 har ophævet alle Bestemmelser i den gamle Lov, det vil sige Skoleloven af 1814, hvorefter Biskoppen havde et alment Tilsyn med Skolen. Biskoppens Tilsyn, siger den højtærede Minister, er ikke omtalt i den nuværende Tilsynslov, og Ministeren tilføjede endvidere: Der, hvor Biskoppen har Tilsynsret, i Sønderjylland, er den tillagt ham ved særlig Lov; analogisk maa man altsaa modsætningsvis heraf slutte: Naar der i den nye Tilsynslov intet staa angaaende Biskoppens Tilsynsret og Tilsynspligt, har han den ikke. Jeg kan ikke anerkende denne Analogi med Sønderjylland. I Sønderjylland er Forholdene helt anderledes end i det øvrige Land. Ved særlig Lov af 1923 blev der tillagt Biskoppen en Tilsynsret, fordi man der vilde have nogen Forbindelse mellem Kirke og Skole, en Forbindelse, der altsaa ikke helt svarer til den, man inden den nye Tilsynslov af 1933 havde i det øvrige Land.

Der er ingen, som vil bestride, at den almindelige Tilsynsret, Biskoppen havde i Skolen, er faldet bort; det var Udtryk for en pædagogisk Forbindelse mellem Kirke og Skole, som man siger, Tiden er løbet fra. Det afgørende er imidlertid, om man, naar man ikke positivt fastslaar det i nogen Bestemmelse — og det har man ikke gjort —, kan fratage Biskoppen et bestemt Embeds-omraade, uden at der er positiv Lovhjemmel derfor, blot ved en administrativ Fortolkning. Biskoppens Embedspligt er — det er der vel ingen, der vil bestride — at føre Tilsyn med Præsterne, deri bestaar hans Tilsynsgerning, man kan tillægge den hvilken Værdi man vil, men deri bestaar i alt Fald den væsentligste Del af hans Gerning. Nu har man sagt, at Præsten skal have Tilsyn med Religionsundervisningen i Skolen i Købstæderne og paa Landet, og det er qua Præst, han skal have denne Ret, det er ikke et pædagogisk Tilsyn, han skal have, men et Tilsyn paa Kirkens Vegne; hvordan vil man saa kunne hindre en Biskop, der kommer ud og visiterer, røgter sin Tilsynsgerning over for Kirken, i at sige: Men hvordan gaar det med den Del af din Gerning, som bestaar i at føre Tilsyn med Religionsundervisningen af Børnene? For hvilket Forum skal Børnene kaldes ind? Skal de kaldes op i Kirken eller samles i en tilfældig Sal? Er det ikke naturligt, at man gaar hen i Skolen og hører paa, hvordan det forholder sig med Religionsundervisningen? Ministeren siger, at han kan ikke anerkende, at Biskoppen har denne Ret, da den ikke er nævnt udtrykkeligt i Loven. Det er slet

ikke det, det kommer an paa. Det er udtrykkeligt nævnt i Loven, at Præsten har Tilsynet. Endvidere er det en udtrykkelig Forudsætning, at Præsten har en overordnet, eller hvad man vil kalde det, der fører Tilsyn med hans Gerning og ogsaa fører Tilsyn med den Del af hans Gerning, som bestaar i at føre Tilsyn med Religionsundervisningen. Saa kan man sige, at dette er noget rent formalistisk. Hvad er dette Tilsyn i øvrigt værd? siger man. Det er for mig ikke noget formalistisk, for Biskoppen er ved Siden af at være Biskop for de voksne ogsaa Biskop for Børnene, og en af de vigtigste Gerninger, Kirken har — og her er der ikke særlig Tale om Præsteskabet eller Gejstligheden, men om hele Menigheden —, er, at de Børn, der er døbt i den kristne Tro, oplæres i det, de er døbt til. Det ideelle vilde være, om Hjemmene kunde oplære Børnene heri, det ved vi imidlertid er umuligt, og derfor har man delegeret en Del af denne Gerning, Opdragelsesgerningen, til Skolen. Derfor bestaar Kirkens Gerning over for Børnene ikke først og fremmest i at paavirke deres Følelser særlig stærkt, men i at undervise dem i, hvad de er døbt i og døbt til. Man har anerkendt — det har man gjort mange Gange —, at man vil have en Skole her i Danmark, som bevidst paatager sig en Del af den Opgave, der egentlig retteligt tilkom Kirken eller Menigheden. Er der saa noget urimeligt i at sige: Ja, men saa maa det da være en selvfølgelig Ting, at Menighedens, Kirkens øverste aandelige Tilsyn ogsaa maa føre Tilsyn med den maa-ske allervigtigste Gerning, Menigheden har, nemlig den kristne Opdragelse af Børnene? Jeg tvivler paa, at man af formelle eller reelle Grunde kan afvise denne Betragtning. Jeg tror slet ikke, der er den Modsætning mellem Sønderjylland og det øvrige Land, som man stiller op, for jeg tror, at hvis Biskoppen bare kom, blev han saamænd nok vel modtaget i vore Skoler.

Noget andet er, at det, Biskoppen skal, er vel ikke saa meget at høre paa noget Remseri og Terperi, naar han kommer rundt, men det er dels at sprede Fæst om sig, dels ogsaa allerede over for Børnene at udtrykke, at der er en Forbindelse mellem Kirkens forskellige Dele, mellem de enkelte Menigheder og hele den store samlede Menighed.

Jeg vil sætte megen Pris paa, om Ministeren, skønt hans Svar var afvisende, dog vedblivende vil sige, at det er hans Skøn, at det er saadan, men ikke uden videre vil afvise Biskoppens Ret, og jeg vil haabe, at der før eller senere vil være en eller anden Biskop, der vil gøre Brug af det, som jeg